

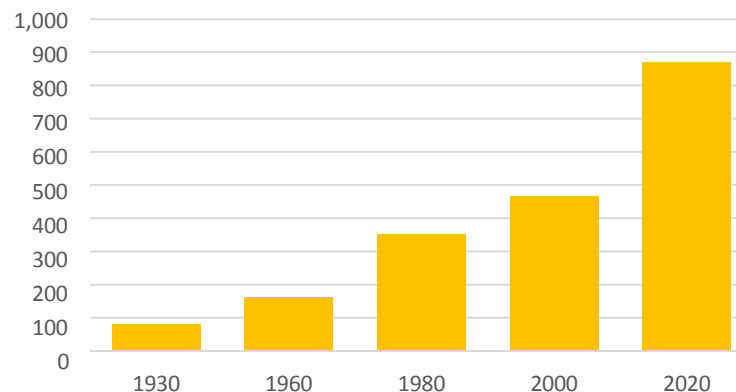
**Әлемдік мыс нарығы:
"Ұзақ мерзімді ойыншы"**

1960 жылдан бастап мыстың әлемдік қорлары 38 жыл бойы жеткілікті деңгейде қалып отырды, ал бұл металдың қорлары арқылуы екіталай

Мыстың әлемдік қорлары және кен өндіру, 2020 ж., млн. тонна

АҚШ Геологиялық қызметінің деректері бойынша мыстың әлемдік қорлары, млн. тонна

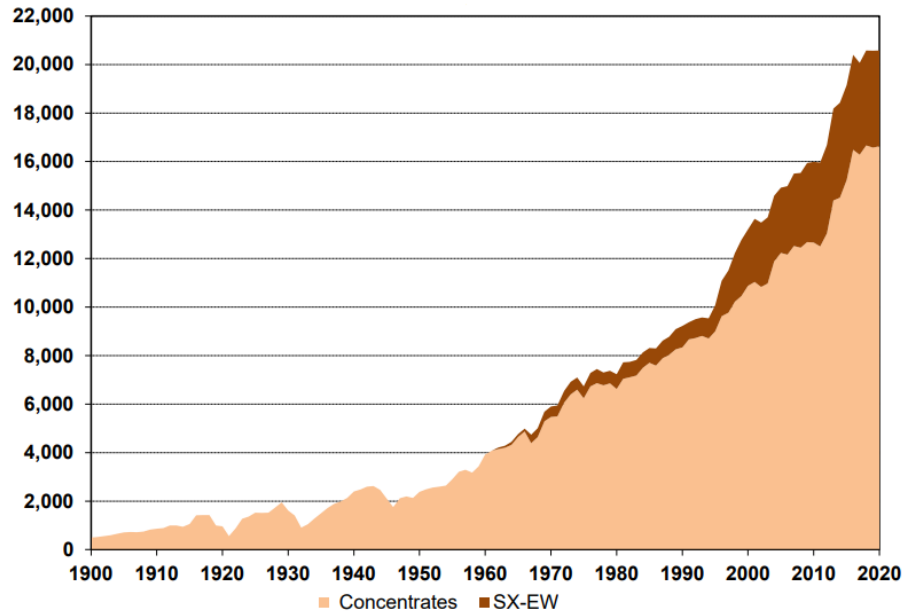
- ✓ Мыс қорының сарқылуы екіталай. 1960 жылдан бастап әлемдік мыс қорлары әрқашан орта есеппен 38 жыл бойы жеткілікті деңгейде болды.
- ✓ 2010-2020 жылдар аралығында 207 млн. тонна мыс өндірілді. Сонымен қатар, оның қорлары 240 млн. тоннаға 870 млн. тоннаға дейін артты.
- ✓ Мыстың барланған және болжамды ресурстары тиісінше шамамен 2 100 млн. тоннаға және 3 500 млн. тоннаға бағаланады.

Мыс - металдың пайдалану сипаттамаларын жоғалтпай бірнеше рет қайта өңдеуге болатын бірнеше шикізат түрлерінің бірі. Өңдеудің озық техникасының, инновациялардың және кен орындарын геологиялық барлаудың арқасында мыс ұзақ мерзімді перспективада металдың қолжетімді түрі болып қала береді.

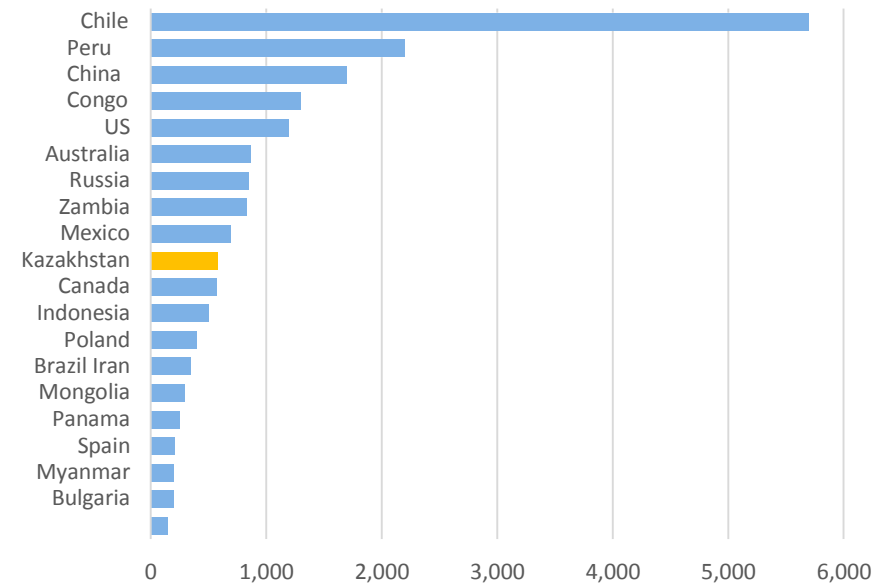

1900 жылдан бастап әлемдегі мыс өндірісі жыл сайын 3,2% ға өсті, ең ірі мыс өндірушілер - Чили, Перу және Қытай

Әлемдегі бастапқы мыс өндірісі, мың тонна

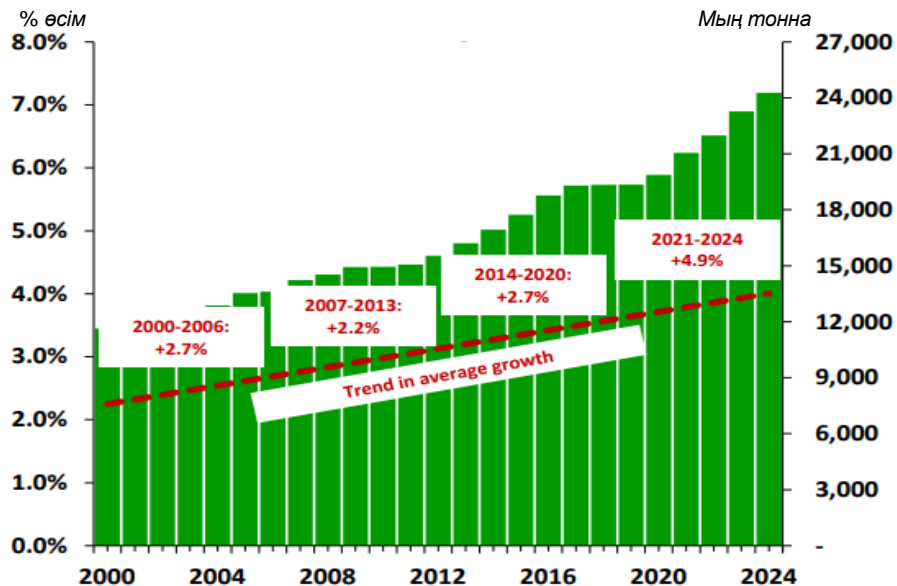
Әлемнің 20 ірі елінде мыс өндіру, мың тонна

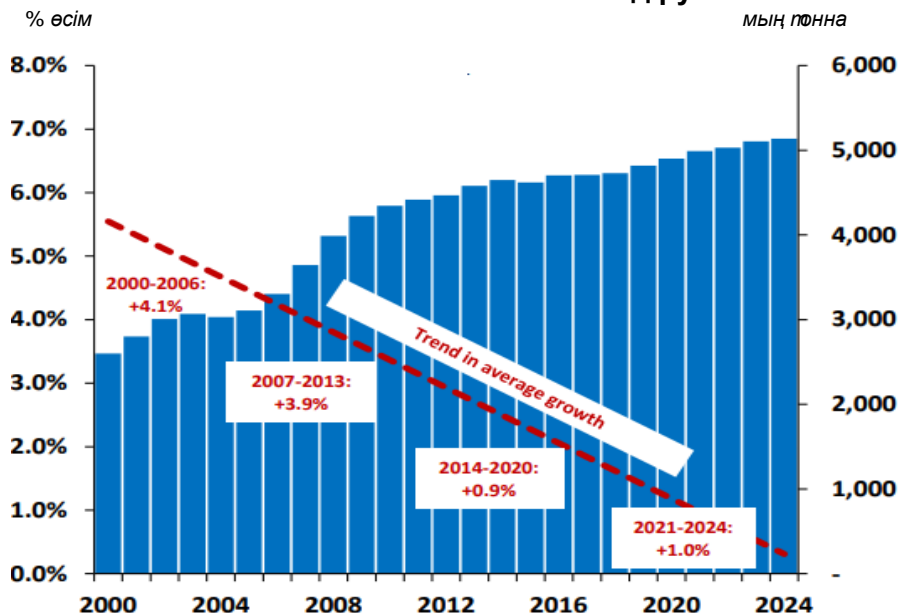
- ✓ 1900 жылдан бастап әлемде мыс өндірісі жыл сайын 3,2%-ға өсіп, 2020 жылы 20,6 млн тоннаны құрады. 1960 жылдардан бастап енгізілген сілтісіздендіру және электроэкстракция (SX-EW) әдісімен өндірілетін мыс көлемі 3,9 млн.тоннаны немесе 2020 жылы өндірілген жалпы көлемнің 18,9%-ын құрады.
- ✓ 1960 жылы 750 000 тоннадан аз мыс белгісінен бастау алып, Латын Америкасында мыс өндірісі 2000 жылы 8,5 миллион тоннаға дейін өсті, бұл әлемдегі мыс өндірісінің 41%-ын құрайды. Азияда да айтарлықтай өсім байқалады, ұқсас кезеңде әлемдік өндірістегі өңірдің үлесі 6%-дан 16%-ға дейін ұлғайды. Керісінше, Солтүстік Американың әлемдік өндірістегі үлесі 36%-дан 12%-ға дейін төмендеді.
- ✓ 2020 жылы Чили үлесіне әлемдік мыс өндірісінің үштен бір бөлігі келіп, 5,7 млн. тоннаны құрады. Одан кейін Перу - 10%, Қытай - 8,3%, Конго - 6,3% және АҚШ - 5,8%. Қазақстан мыс өндірісі бойынша әлемде 10-орында.

Мыс өндірудің әлемдік көлемі жыл сайын 4,9%-ға өсіп, 2024 жылға қарай 29,4 млн. тоннаға жетеді деп күтілуде

Әлемде мыс концентраттарын өндіру, мың тонна

Еріткішпен экстракциялау және электрэкстракция технологиясы бойынша мыс өндіру

✓ Мыс бойынша халықаралық зерттеу тобының (ICSG) болжамдарына сәйкес, **2024 жылға қарай мыс өндірудің әлемдік көлемі 29,4 млн.тоннаға жетеді, оның 17%-ы 2020 жылы тіркелген мыс өндірудің 24,8 млн тонна әлемдік көлемімен салыстырғанда SX-EW технологиясына тиесілі болады.**

✓ **Алдағы уақытта мыс өндіру көлемінің өсуі жұмыс істеп тұрған және кейбір жаңа кәсіпорындарда жаңа қуаттардың іске қосылуына қарай жылына орта есеппен 4,9%-ды құрайды деп күтілуде..**

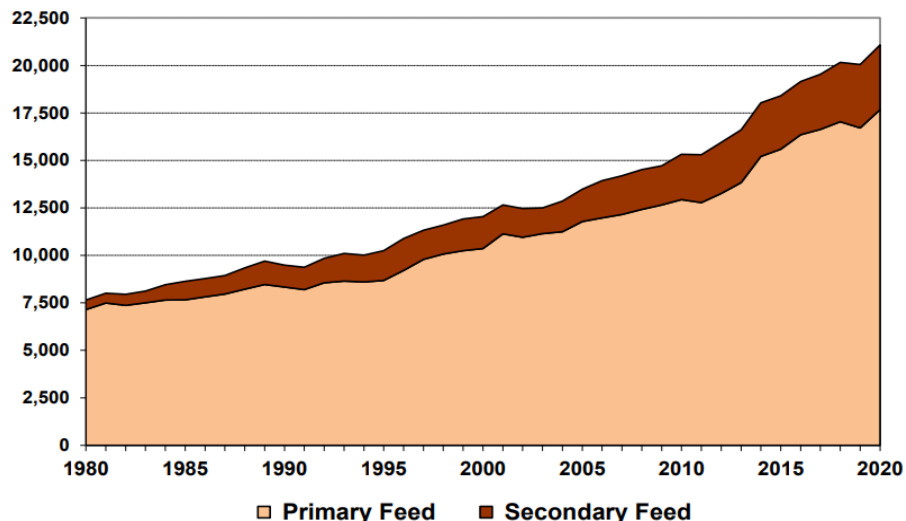
✓ **Кеніштердің өндіру қуатын пайдаланудың жаһандық коэффициенті 2020 жылы шамамен 83%-ды құрады.**

Әлемдегі ең ірі мыс кеніштерінің жиырма (2021 ж.), мың тонна (өндіріс көлемі бойынша)

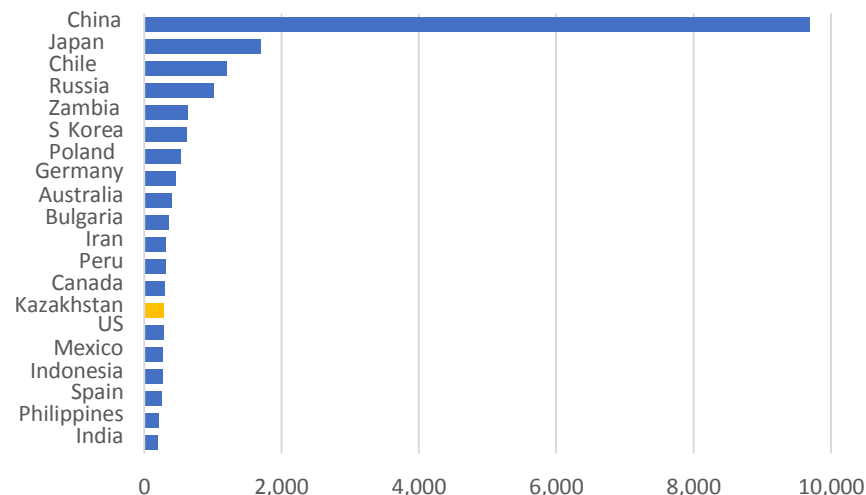
Рейтинг	Мыс кенішінің атауы	Ел	Меншік иесі (лері)	Өзірлеу тәсілі	Мыс өндіру
1	Эскондида	Чили	BHP Billiton 57.5%, Rio Tinto Corp 30%, Escondida Япония 12.5%	Конц. & SX-EW	1,510
2	Грасберг	Индонезия	PT Freeport Индонезия (PT Inalum & правительство провинции / региона 51.2%, Freeport-McMoRan Inc 48.8%	Концентраттар	700
3	Коллауаси	Чили	Anglo American 44%, Glencore plc 44%, Mitsui 8.4%, JX Holdings 3.6%	Конц. & SX-EW	610
4	Буэнависта дель Кобре	Мексика	Grupo Mexico	Конц. & SX-EW	525
5	Моренси	АҚШ	Freeport-McMoRan Inc 72%, филиалы Sumitomo Corp 28%	Конц. & SX-EW	520
6	Серро-Верде II (сульфид)	Перу	Freeport-McMoRan Copper & Gold Inc 54%, Compania de Minas Buenaventura 19.58%, Sumitomo 21%	Концентраттар	500
7	Арктикалық филиал (Норильск/Талнах Миллс)	Ресей	Норильский никель	Концентраттар	450
7	Антамина	Перу	BHP Billiton 33.75%, Teck 22.5%, Glencore Plc 33.75%, Mitsubishi Corp 10%	Концентраттар	450
7	Лас Бамбас	Перу	MMG 62.5%, Guoxin International Investment Corp Ltd 22.5%, CITIC Metal Co Ltd 15%	Концентраттар	400
10	Эль Теньенте	Чили	Codelco	Конц. & SX-EW	399
11	Лос Пеламбрес	Чили	Antofagasta Plc 60%, Nippon Mining 25%, Mitsubishi Materials 15%	Концентраттар	370
12	Чукикамата	Чили	Codelco	Конц. & SX-EW	360
13	Кобре Панама	Панама	First Quantum Minerals Ltd 90%, Korea Panama Mining Corp (LS-Nikko Copper Inc и Korean Resources) 10%	Концентраттар	350
14	Кансанши	Замбия	First Quantum Minerals 80%, ZCCM 20%	Конц. & SX-EW	340
14	Лос Бронзес	Чили	Anglo American 50.1%, Mitsubishi Corp 20.4%, Codelco 20%, Mitsui 9.5%	Конц. & SX-EW	340
14	Радомиро Томик	Чили	Codelco	Конц. & SX-EW	340
17	Камото	Конго	Katanga Mining Ltd 75%, Gecamines 25%	SX-EW	300
17	Сентинель	Замбия	First Quantum Minerals Ltd	Концентраттар	300
17	Торомочо	Перу	Chinalco	Концентраттар	300
20	Бингем Каньон	АҚШ	Kennecott	Концентраттар	280

Мыс балқыту өндірісіндегі Азияның үлесі 2020 жылы Қытайда балқыту өндірісінің қарқынды өсуі аясында 64%-ға дейін өсті

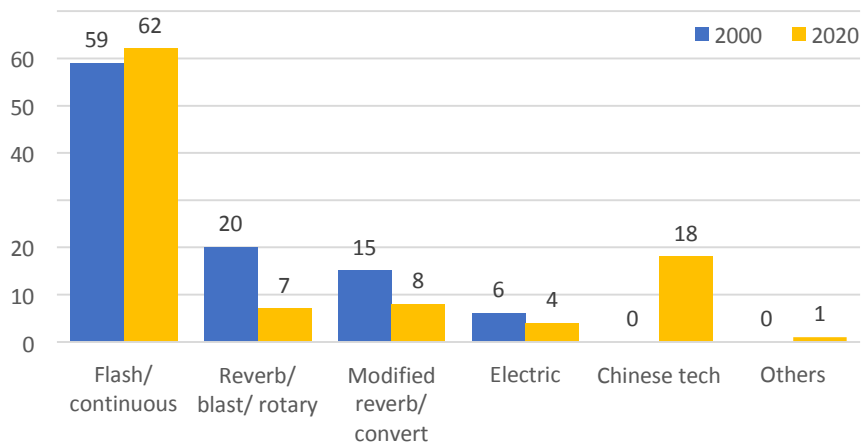
Әлемнің мыс балқыту өндірісі, мың тонна

20 ірі өндіруші ел бойынша мыс балқыту өндірісі, мың тонна

Қолданылатын технологиялар типі бойынша әлемнің мыс балқыту өндірісі, %

✓ 2020 жылы әлемдегі мыс балқыту өндірісінің көлемі 21,2 млн тоннаны құрады Азияның осы сегменттегі үлесі 2020 жылы Қытайдағы мыс балқыту өндірісінің қарқынды өсуі аясында 1990 жылғы 27%-бен салыстырғанда 64%-ға дейін өсті.

✓ Қытайдың үлесіне әлемнің мыс балқыту өндірісінің шамамен 50%-ы тиесілі, одан кейін Жапония - 8%, Чили - 6% және Ресей - 5%.

✓ 2020 жылы Flash/Continuous технологиясы балқытылған мыс көлемінің 65%-ын (2000: 59%) құрады. Сондай-ақ, 2020 жылы әлемдік мыс балқыту өндірісінің 18% деңгейінде Қытай технологиясының тез өсуі байқалады.

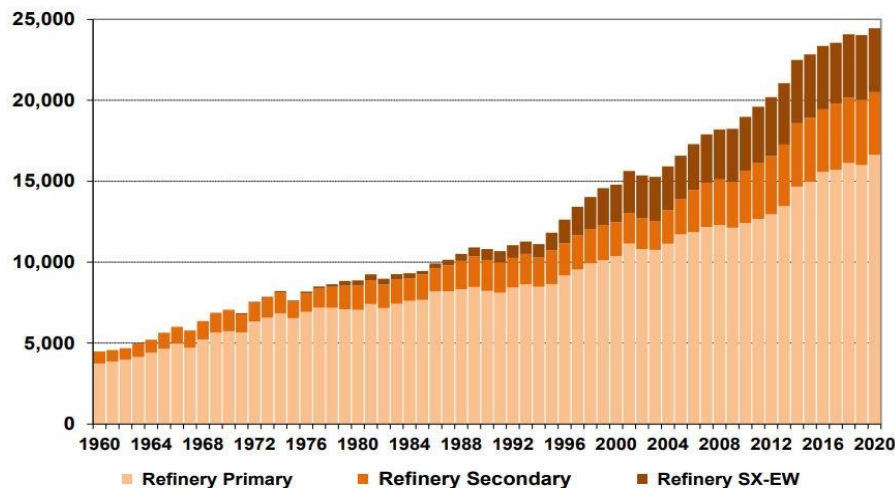
Әлемдегі ең ірі мыс балқыту жиырма кәсіпорны (2021 ж.), мың тонна

Рейтинг	Мыс балқыту кәсіпорны	Елі	Оператор/Меншік иесі(лері)	Қолданылатын технология	Мыс өндірісі
1	Гуйси (мыс балқыту зауыты)	Қытай	Jiangxi Copper Corp	Outokumpu өлшенген балқыту	600
2	Бирла Коппер (Дахей)	Үндістан	Birla Group (Hidaco)	Outokumpu өлшенген балқыту, Ausmelt, Mitsubishi Continuous	500
3	Чукикамата (мыс балқыту зауыты)	Чили	Codelco	Конвертер Outokumpu/ Teniente	450
3	Цзиньчуань (Fangchenggang мыс балқыту зауыты)	Қытай	Jinchuan Non-Ferrous Metal Co	Оттекті үрлегіште қалқыма күйінде балқыту	450
3	Гамбург	Германия	Aurubis	Outokumpu, Contimelt, Electric	450
3	Бесши/ Эхимэ (Тойо)	Жапония	Sumitomo Metal Mining Co Ltd	Outokumpu өлшенген балқыту	450
3	Саганосеки/ Оита (мыс балқыту зауыты)	Жапония	JX Nippon Mining & Metals Co Ltd	Outokumpu өлшенген балқыту	450
8	Эль Теньенте (Калетондар)	Чили	Codelco	Шағылыстырғыш конвертер / Teniente	400
8	Чифэн	Қытай	Chifeng Jinfeng (Yunnan Copper 45%, Tasheng 45%, Jinfeng Copper 10%)	Бүйірлік үрлеумен балқыту	400
8	Чиналко оңтүстік-шығыс мысы	Қытай	Chinalco	Оттекті үрлегіште қалқыма күйінде балқыту	400
8	Цзингуань (мыс балқыту зауыты)	Қытай	Tongling Non-Ferrous Metals Group	Оттекті үрлегіште қалқыма күйінде балқыту	400
8	Сянгуанмедь (мыс балқыту зауыты)	Қытай	Yanggu Xiangguang Copper Co	Outokumpu өлшенген балқыту	400
8	Sterlite мыс балқыту зауыты (Тутикорин)	Индия	Vedanta	Процесс Isasmelt	400
8	Норильск (Найкли, Мыс)	Ресей	«Норильский Никель» ТКК	Шағылыстырғыш пеш, Ванюков	400
15	Пирдол (мыс балқыту зауыты)	Болгария	Aurubis (99.77%)	Outokumpu өлшенген балқыту	360
15	Ило мыс балқыту зауыты	Перу	Southern Copper Corp (Grupo Mexico 88.9%, халықаралық инвестқауымдастық 11.1%)	Процесс Isasmelt	360
17	Онахама/ Фукусима	Жапония	Mitsubishi Materials Corp 55.715%, Dowa Metals & Mining Co 31.621%, Furukawa Metals & Resources Co Ltd (12.665%)	Mitsubishi/ шағылыстырғыш пеш	354
18	Heding Copper	Қытай	Jiangxi Copper (Zhejiang Jiangtong Fuye Heding Copper Co Ltd)	Бүйірлік үрлеумен балқыту	350
18	Цзиньлун(Тонгду)	Қытай	Tongling Nonferrous Metals Corp 57.4%, Sumitomo 35%, Pingguo Aluminium Co	Оттекті үрлегіште қалқыма күйінде балқыту	350
18	Сарчесмех мыс балқыту кешені	Иран	Иранның мыс өндіретін ұлттық компаниясы	Оттекті үрлегіште қалқыма күйінде балқыту	350

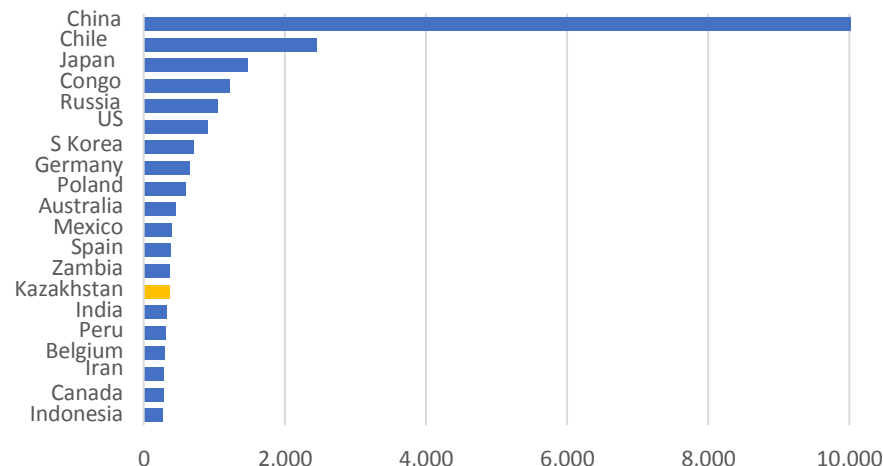

Тазартылған мыстың әлемдік өндірісі 2020 жылы 24,5 млн. тоннаны құрады, бұл ретте Қытайдың үлесі әлемдік өндірістің 41%-ын құрады

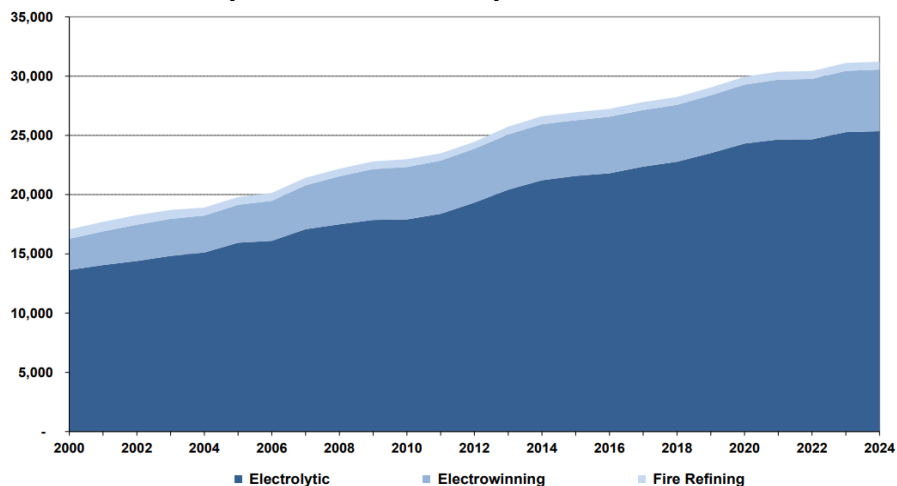
Әлемде тазартылған мыс өндірісінің көлемі, мың тонна

Тазартылған мыс өндірісінің көлемі, әлемнің топ-20 елі, мың тонна

Қолданылатын технология түрі бойынша тазартылған мыс өндірісінің көлемі, мың

✓ 2020 жылы тазартылған мыс өндірісінің көлемі 24,5 млн. тоннаны құрады.

✓ Кенді сілтісіздендіру әдісі бойынша тазартылған мыс өндіру 1960 жылдардағы SX-EW жаңа технологиясын қолдану аясында тазартылған мыс өндірісінің әлемдік көлемінің 16%-на дейін өсті.

✓ 2020 жылы әлемде өңдеу қуатын пайдалану коэффициенті шамамен 82% құрады.

✓ Әлемдік тазартылған мыс өндірісіндегі Қытайдың үлесі 41%-ды құрады, одан кейін Чили - 10%, Жапония - 6%, Конго - 5% және Ресей - 5%.

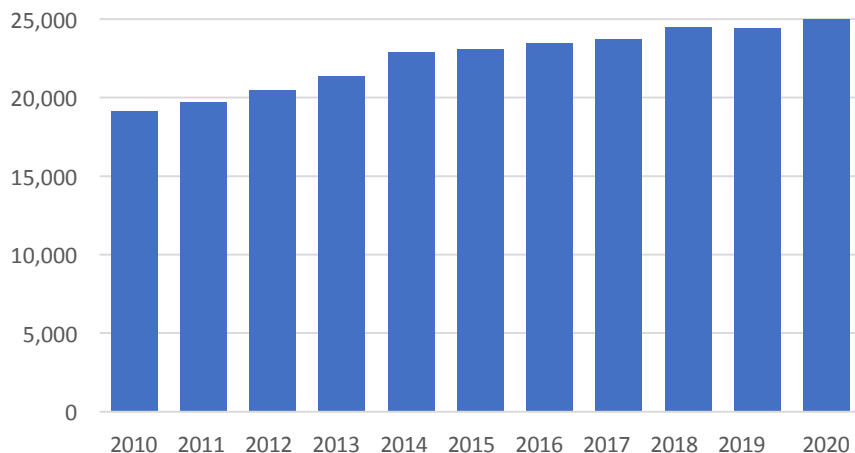

Әлемдегі ең ірі жиырма мыс-электролит зауыты (2021 ж.), мың тонна

Рейтинг	Мыс-электролит зауыты	Елі	Меншік иесі(лері)	Қолданылатын технология	Өндіріс көлемі
1	Гуйси	Қытай	Цзянси мыс корпорациясы	Электролиз	1,100
2	Шаньдун Фаньюань	Қытай	Дунъин, Шаньдун	Электролиз	700
3	Дайе/ Хубэй (мыс-электролит зауыты)	Қытай	Дайе түсті металдар компаниясы	Электролиз	600
3	Цзиньчуань	Қытай	Цзиньчуань түсті металдар компаниясы	Электролиз	600
5	Юньнань Медь	Қытай	Юньнань мыс өнеркәсібі тобы (64.8%)	Электролиз	500
5	Бирла	Үндістан	Birla Group (Hidaco)	Электролиз	500
7	Sterlite мыс-электролит зауыты	Үндістан	Веданта	Электролиз	460
7	Пышма мыс-электролит зауыты	Ресей	УГМК (Урал тау-кен-металлургиялық компаниясы)	Электролиз	460
9	Цзиньчуань (Фангченган)	Қытай	Цзиньчуань түсті металлургия компаниясы	Электролиз	450
9	Тойо/Хиухама(Бесши)	Жапония	Sumitomo Metal Mining Co Ltd	Электролиз	450
9	Амарилло	АҚШ	Grupo Mexico	Электролиз	450
9	Чукикамата (мыс-электролит зауыты)	Чили	Codelco	Электролиз	450
13	Онсан мыс-электролит зауыты	Оңтүстік Корея	LS-Nikko Co (LS, Nippon Mining)	Электролиз	440
14	Гамбург (мыс-электролит зауыты)	Германия	Аурубис	Электролиз	416
15	Эль Пасо (мыс-электролит зауыты)	АҚШ	Freeport-McMoRan Copper & Gold Inc	Электролиз	415
16	Лас Вентанас	Чили	Codelco	Электролиз	410
17	Байин	Қытай	Baiyin Nonferrous Metals	Электролиз	400
17	Цзингуань (мыс-электролит зауыты)	Қытай	Tongling Non-Ferrous Metals Group компаниялар тобы	Электролиз	400
17	Цзиньлун(Тонгду) (мыс-электролит зауыты)	Қытай	Tongling түсті металдар корпорациясы 52%, Sharpline	Электролиз	400
17	Zijin	Қытай	Zijin өндіруші компаниясы 50%, Minxi Xinghang 50%	Электролиз	400

Тазартылған мысты тұтынудың әлемдік көлемі 2020 жылы 25 млн тоннаны құрады, Қытай тазартылған мыстың ірі тұтынушысына айналды

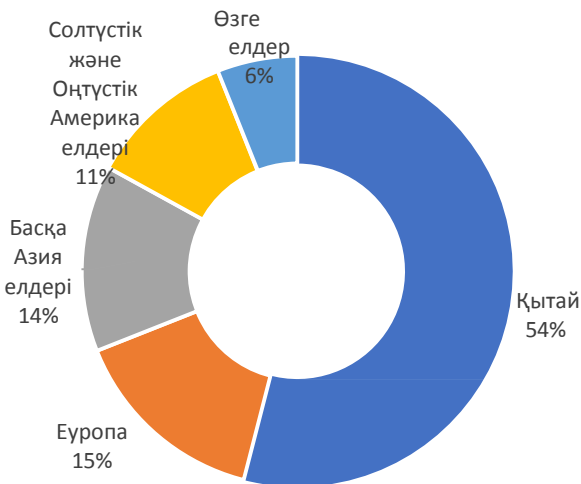
Тазартылған мысты әлемдік тұтыну, 2020 ж., мың тонна

Тазартылған мысты салалар бойынша пайдалану, 2020, %

Тазартылған мысты әлемдік тұтыну, 2020 ж. өңірлер бойынша, %

✓ 2020 жылы тазартылған мысты әлемдік тұтыну шамамен 25 млн. тоннаны құрады, бұл өткен жылмен салыстырғанда 2,3%-ға артық.

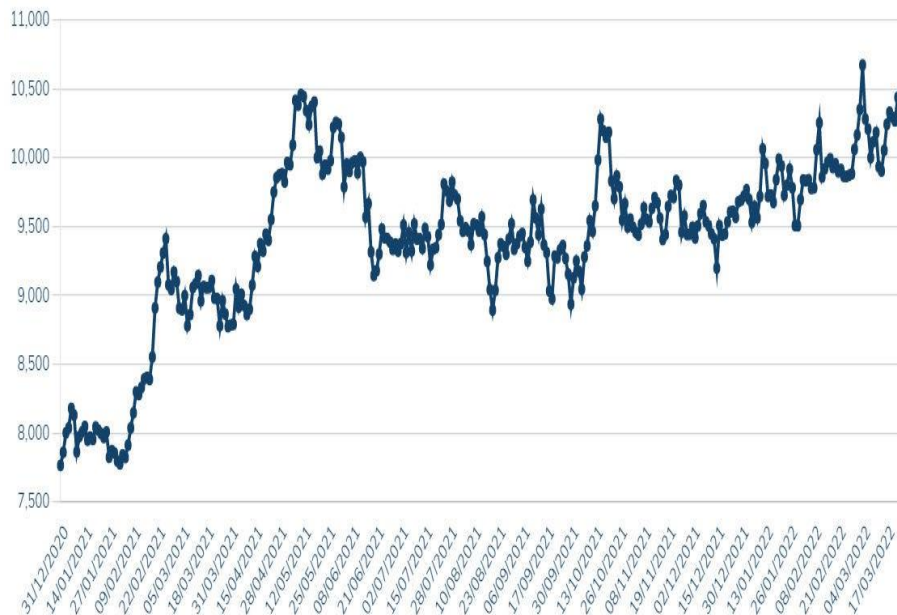
✓ Қытай әлемдегі тазартылған мысты ең ірі тұтынушы болып табылады - әлемдік тазартылған мысты тұтынудың 54%-ы Қытайға, одан кейін Еуропа - 15%, Азияның басқа елдері - 14%, Солтүстік және Оңтүстік Америка елдерінің үлесіне 11% келеді.

✓ Тазартылған мыс жабдықтарды өндіруде - 32%, құрылыста - 28%, инфрақұрылымды ұйымдастыруда - 16%, көлік құралдарын өндіруде - 12% және өнеркәсіпте - 12% қолданылады .

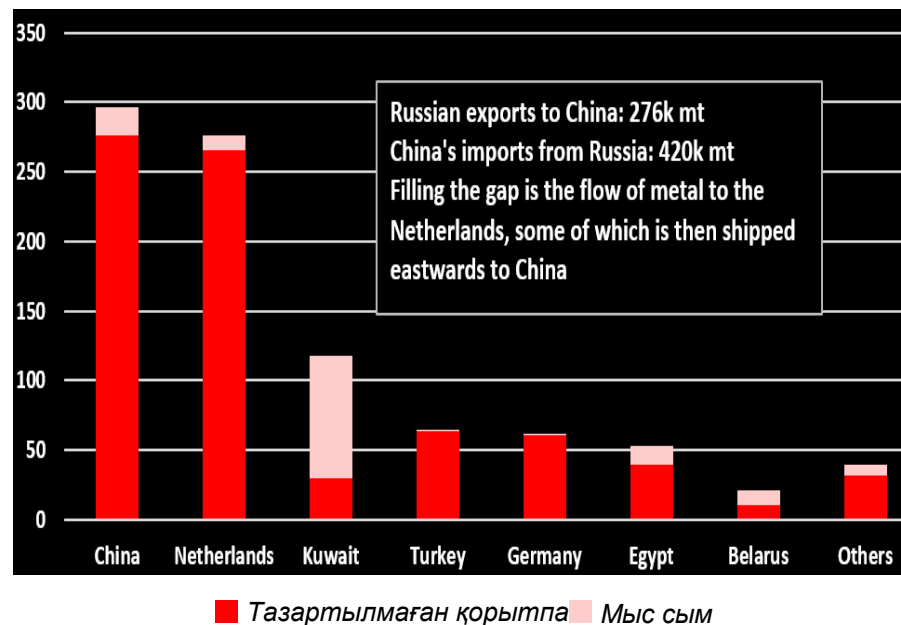

2022 жылы әлемдік мыс нарығында мыс пен ESGRAF бағдарламасының әлемдік сұранысын қалпына келтіру аясында 82000 тонна орташа тапшылық болады деп күтілуде

3 айлық мыс келісімшарты, LME сауда-саттығының жабылуы, АҚШ долл. /тонна, 2022 жылғы 23 наурыздағы жағдай бойынша

2020 жылы Ресейден мыстың экспорты, мың тонна

✓ **2022 жылы әлемдік мыс нарығы** әлемдік мыс тұтынудың қалпына келуі және жаңартылатын энергия көздері мен көлікті электрлендіруге инвестициялардың өсуі аясында **82000 тонна (немесе әлемдік мыс тұтынудың 1%-ынан аз) орташа тапшылыққа тап болады деп күтілуде.**

✓ **2022 жылы мыс өндірісінің әлемдік көлемінің 4%-ға 22,3 млн. тоннаға дейін өсуі күтілуде, бұл ретте тазартылған мыс өндірісі 2%-ға 25 млн. тоннаға дейін өседі. Мысты әлемдік тұтынуы 3%-ға 25,1 млн.тоннаға дейін өседі деп күтілуде.**

Мыстың әлемдік бағасы әлемдік мыс қорының төмендігі мен жеткізу тізбегіндегі іркілістер жағдайында, II тоқсанда тоннасына 10 714 АҚШ доллары кедергі деңгейін еңсере отырып, қайтадан өсуі мүмкін.

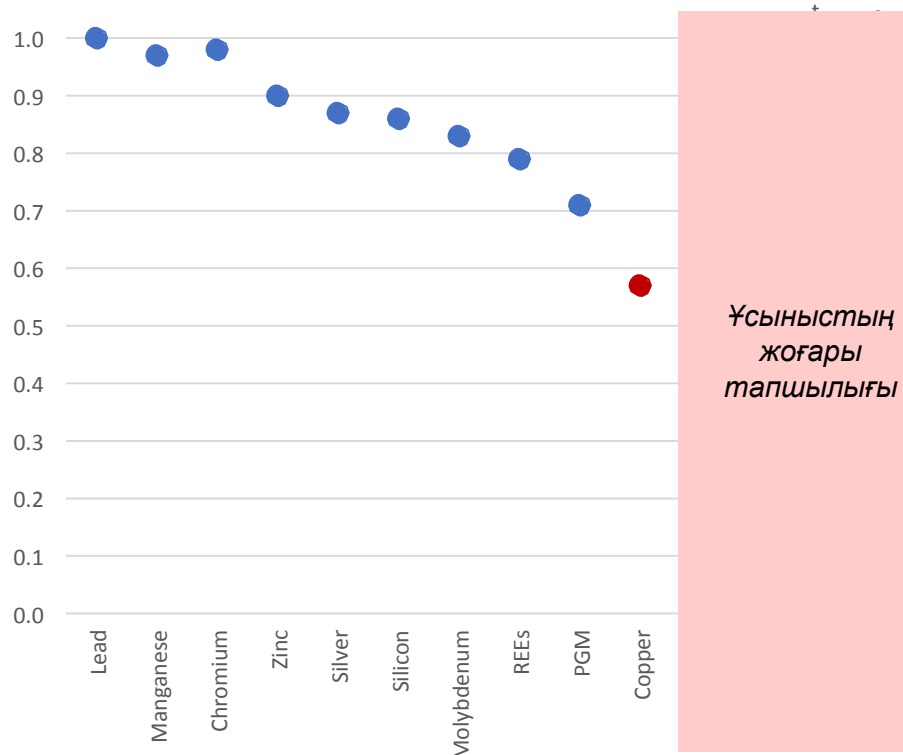
3 айлық мыс келісімшарты, LME сауда-саттығының жабылуы, АҚШ
долл./тонна, 2022 жылғы 23 наурыздағы жағдай бойынша

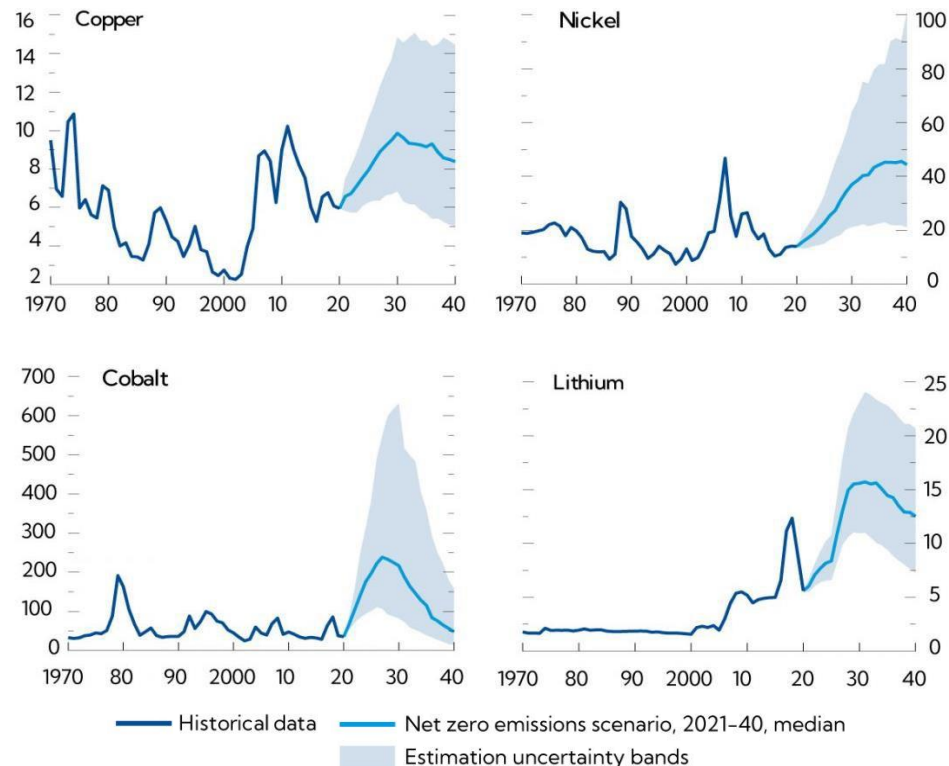
- ✓ Лондон металл биржасындағы мыс нарығы маржаның құлдырауы нәтижесінде қысқа мерзімді сілкініске ұшырады, ол 8 наурызда LBM никель нарығындағы сауда-саттықтың тоқтап қалуына әкеліп соқты, бұл әлемдік мыс бағасының тоннасына 10 845 АҚШ доллары жаңа тарихи максимумға дейін бір аптаға көтерілуіне әкелді. Содан бері LME-де 3 айлық мыс келісімшарт бағасы төмендеді, ол бойынша сауда-саттық белгіленген диапазон аясында өтті, соңғы рет 23 наурыздағы тоннасына 10 438,5 АҚШ доллары белгісіне жетті.
- ✓ Ресей тазартылған мыстың ірі өндірушісі болып табылады, оның өндіріс көлемі жылына шамамен 1 млн. тоннаны немесе әлемдік тазартылған мыс өндірісінің 4%-ын құрайды. Ресей мысының Қытайға экспорты жылына шамамен 400 000 тонна тазартылған мысты құрайды. Ресейлік тазартылған мыстың шамамен 34%-ы Қытайға Қара теңіз арқылы немесе еуропалық порттар арқылы жеткізіледі, қазіргі геосаяси жағдайға байланысты екі бағыт та күрделене түсуде.
- ✓ Reuters техникалық талдауы көрсеткендей, 2022 жылғы II тоқсандағы мыс бағасының әлемдік бағасы тоннасына 10,714 АҚШ доллары деңгейінде қарсылықты сезінуі мүмкін, одан жоғары секіру тоннасына 11,714 АҚШ долларына дейін мыс жолын салуы мүмкін.
- ✓ Сонымен бірге, инвестициялық банк мыс бағасы 12 ай ішінде тоннасына 12 000 АҚШ доллары деңгейінде қалады деп күтеді.

Таза энергияға деген қажеттілік нөлдік шығарындыларға қол жеткізу сценарийін іске асыру жағдайында мыс, никель, кобальт және литий бағаларының ұзақ мерзімді өсуіне әкелуі мүмкін

Нөлдік шығарындылар сценарийіндегі таза энергия металдарына сұраныс пен ұсыныстың арақатынасы

Металл бағаларының сценарийлері (метрикалық тонна үшін мың АҚШ долл.)

✓ Жаһандық қағидаттардың көмірқышқыл газы шығарындыларын азайту жағына қарай тарихи жылжуы 2050 жылға қарай нөлдік шығарындыларға қол жеткізу сценарийін іске асыру жағдайында жаңартылатын энергияны өндіру және сақтау үшін пайдаланылатын бірқатар маңызды металдарға бұрын-соңды болмаған сұранысты тудыруы мүмкін.

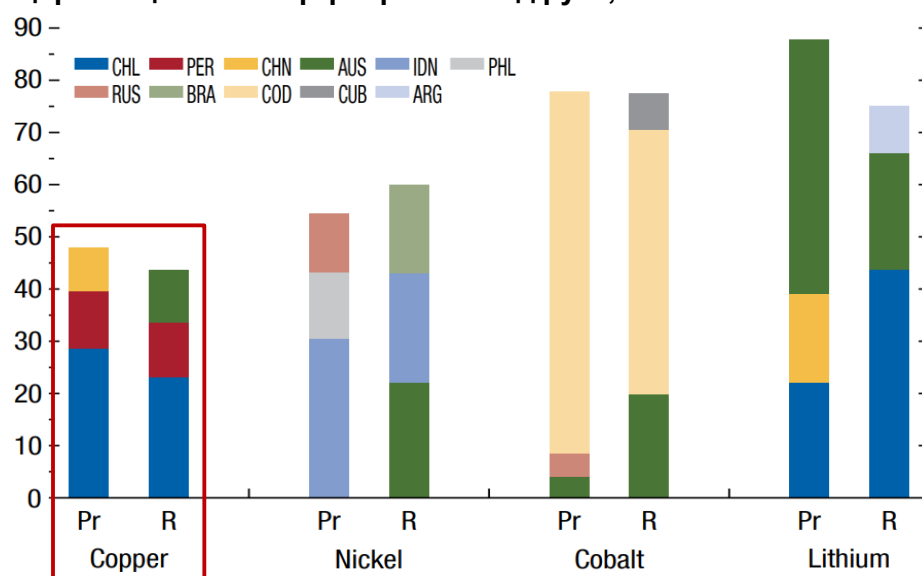
✓ **ХВҚ талдауы көрсеткендей, металдардың негізгі түрлерінің бағасы бұрын-соңды болмаған ұзақ уақыт ішінде тарихи шыңдарға жетуі мүмкін.** Атап айтқанда, кобальт, литий және никель бағасы 2020 жылмен салыстырғанда бірнеше жүз пайызға өсіп, 2030 жылға қарай шыңына жетеді. Алайда, мыс бағасының өзгеруі аз дәрежеде маңызды болады, өйткені мысқа сұраныстың өсуі соншалықты өткір емес.

Таза энергияға көшу әлемдік металл түрлерінің, соның ішінде мыстың рөлін өзгертеді, оларды ұзақ мерзімді перспективада ойыншыларға айналдырады

Энергетикалық көшу металдары бойынша негізгі көрсеткіштер

Metal	Exchange Traded	Energy Transition Usage				Production (2020, \$ billion)
		Renewable	Network	Battery	Hydrogen	
Copper	✓	✓	✓	✓		123.0
Aluminum	✓	✓	✓	✓	✓	107.0
Nickel	✓	✓		✓	✓	28.0
Zinc	✓	✓				28.0
Lead	✓	✓		✓	✓	26.0
Silver	✓	✓				13.0
Manganese	No	✓		✓	✓	25.0
Chromium	Recent	✓				19.0
Silicon	No	✓				14.0
Molybdenum	Recent	✓			✓	5.0
Cobalt	Recent			✓		4.1
Lithium	Recent			✓		1.8
Vanadium	No			✓		1.3
Graphite	No			✓		1.3

Әлемдік өндірістегі үлесі және жекелеген металдар қорының көлемі бар үш ірі мыс өндіруші, %

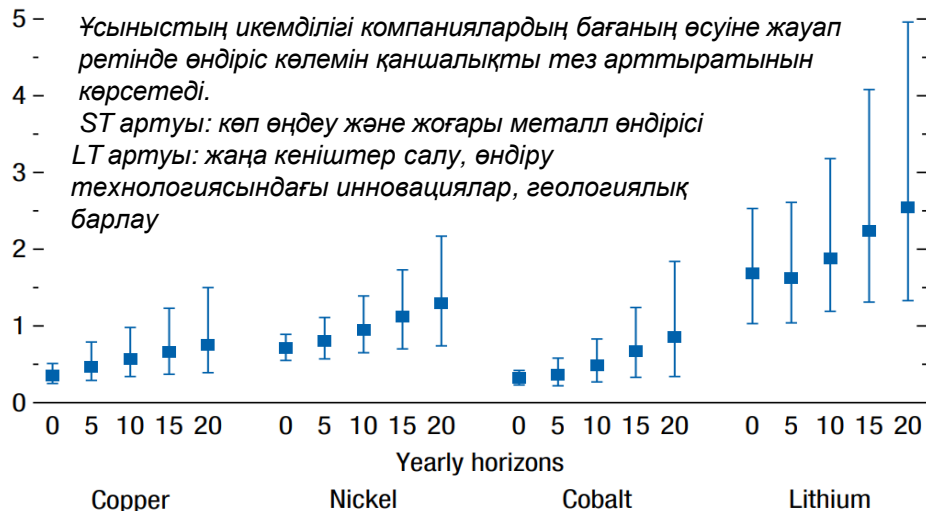
✓ ХВҚ болжамдары: (i) таза энергияға көшу үшін аса маңызды металдардың жаһандық сұранысы/тұтынуы ұзақ мерзімді перспективада (әсіресе, 2030 жылдарға дейін), атап айтқанда литий мен кобальт >6 есе, мыс - 2 есе, никель - 4 есе өседі (ii) металдарға жаһандық сұраныс 2030 жылға дейінгі кезеңде энергия тасымалдаушылардан жаңартылатын энергия көздеріне көшу үшін ірі бастапқы инвестициялар қажеттілігі аясында өсу үрдісі болады.

✓ Әлемдік металл ұсынысы айтарлықтай шоғырланған, өйткені әлемнің бірнеше жетекші өндірушілері мыс сатудан пайда көреді. Мысалы, Конго әлемдік кобальт өндірісінің 70%-ын және оның қорының 50%-ын құрайды. Өндіріс пен қор бойынша алға шыққан басқа елдердің қатарына Австралия (литий, кобальт, никель), Чили (мыс, литий), Перу (мыс), Ресей (кобальт, никель), Индонезия (никель) және Оңтүстік Африка кіреді.

✓ Металл экспорттаушылар үшін бағаны көтерудің экономикалық пайдасы айтарлықтай болуы мүмкін. ХВҚ бағалауы бойынша металдарға әлемдік бағаның 15%-ға өсуі металл импорттаушылармен салыстырғанда металл экспорттаушылардың ЖІӨ-нің нақты өсімін 1%-ға арттырады.

Ұзақ мерзімді перспективада металдардың жаһандық ұсынысы сұраныстың артуынан туындаған баға соққысына жауап ретінде икемділікпен сипатталады, металл өндіруден түсетін кірістер болашақта мұнай өндіруден түсетін кірістермен бәсекелесе алады

Жекелеген металдар бойынша ұсыныстың икемділігі

Жекелеген металдардың әлемдік өндірісінен болжамды жинақталған нақты кіріс, 2021-2040 (млрд. АҚШ долл.)

Металлдар	Тарихи кіріс (1999-2018)	Мәлімделген саяхаттар сценарийі	Көміртегі бейтараптығы сценарийі
Жекелеген металдар	3,043	4,974	13,007
мыс	2,382	3,456	6,135
никель	563	1,225	4,147
кобальт	80	152	1,556
литий	18	141	1,170
Энерготасығыштар	70,090	-	19,101
мұнай	41,819	-	12,906
табиғи газ	17,587	-	3,297
көмір	10,684	-	2,898

- ✓ Сұраныстың 10%-ға жаһандық өсуіне жауап ретінде бағаның оң секіруі ағымдағы жылы мыс өндіру көлемінің 3,5%-ға, никель 7,1%-ға, кобальт 3,2%-ға және литий 16,9%-ға ұлғаюына ықпал етеді. 20 жылдан кейін бағаның осындай өсуі мыс өндірісін 7,5%-ға, никельді 13%-ға, кобальтты 8,6%-ға және литийді 25,5%-ға арттыруға мүмкіндік берді.
- ✓ Сарапшылардың болжамдарына сәйкес, 2030 жылы металдардың әлемдік бағалары шыңына жетті, атап айтқанда (i) 2030 жылға қарай әлемдік сұраныстың күрт өсуі экологиялық таза энергия қолданылатын инфрақұрылымды құру қажеттілігіне байланысты болады, (ii) бағаның өсуі ұсыныс көлемінде тізбекті реакцияны тудырады, нарықтық шиеленісті және әлеуетті баға қысымын төмендетеді 2030 жылдан кейін, осылайша 2030 жылдарға дейін бүкіл әлемде металл өндірісі көлемінің үстемдігін қамтамасыз етеді.
- ✓ ХВҚ бағалауы бойынша, металдарға әлемдік сұраныстың тез өсуі металдар өндірісінің әлемдік көлемінің құнының 6 есе өсуіне әкеледі және энергия өткізу тұжырымдамасында пайдаланылатын төрт металл бойынша 12,9 трлн АҚШ долларын құрайды, оның көрсеткіштері ұқсас кезең ішінде әлемдік мұнай өндірудің әлеуетті көлемдерімен бәсекеге түсе алады. Тәуекелдерге технологияның өзгеруі жатады, ал энергияға көшу идеяларының жылдамдығы мен бағыты саяси шешімдер қабылдауға байланысты.

Әлемдік мыс нарығына қысқаша қорытынды

- ✓ Мыс қорының сарқылуы екіталай. 1960 жылдан бастап әлемдік мыс қоры әрқашан орта есеппен 38 жылды құрады. 2010-2020 жылдар аралығында 207 млн. тонна мыс өндірілді. Сонымен қатар, қорлар ұқсас кезеңде 240 млн.тоннаға 870 млн. тоннаға дейін ұлғайды. Мыстың барланған және болжамды ресурстары тиісінше шамамен 2,100 млн. тоннаға және 3,500 млн. тоннаға бағаланады.
- ✓ Мыс - металдың пайдалану сипаттамаларын жоғалтпай бірнеше рет қайта өңдеуге болатын бірнеше шикізат түрлерінің бірі. Өңдеудің озық техникасының, инновациялардың және кен орындарын геологиялық барлаудың арқасында мыс ұзақ мерзімді перспективада металдың қолжетімді түрі болып қала береді.
- ✓ 1900 жылдан бастап әлемдік мыс өндірісі жыл сайын 3,2%-ға өсіп, 2020 жылы 20,6 млн. тоннаға жетті. 2020 жылы Чили үлесіне әлемдік мыс өндірісінің үштен бір бөлігі тиесілі болды, одан әрі тізім бойынша Перу - 10%, Қытай - 8,3%, Конго - 6,3% және АҚШ - 5,8% келеді. Қазақстан мыс өндіру бойынша әлемде 10-орында.
- ✓ Тазартылған мысты әлемдік тұтыну 2020 жылы шамамен 25 млн. тоннаны құрады, бұл жылдан жылға 2,3%-ға артық. Қытай әлемдегі тазартылған мысты ең ірі тұтынушы болып табылады, ол тазартылған мысты әлемдік тұтынудың 54%-ын құрайды, одан кейін Еуропа - 15%, Азияның басқа елдері - 14%, Солтүстік және Оңтүстік Америка - 11%.
- ✓ 2022 жылы әлемдік мыс нарығында мысқа деген әлемдік сұраныстың және ESGRAF бағдарламасының қалпына келуі аясында 82 000 тонна (немесе әлемдік мыс тұтынудың 1%-ынан аз) орташа тапшылық байқалады деп күтілуде.
- ✓ Reuters техникалық талдауы көрсеткендей, 2022 жылғы II тоқсанда мыстың әлемдік бағасы тоннасын 10, 714 АҚШ доллары деңгейінде қарсылықты сезінуі мүмкін, одан жоғары секіру мыстың тоннасына 11, 714 АҚШ долларына дейін жетуі мүмкін. 23 наурызда LME компаниясының мыс бойынша үш айлық келісімшарты тоннасына 10 438,5 АҚШ доллары белгісінде маусымдық аяқтап, жыл басынан бері 7,4%-ға нығайды.
- ✓ Көмірқышқыл газының шығарылуын шектеуге жаһандық көшу 2050 жылға қарай шығарындылардың нөлдік деңгейі қағидаттарын сақтау жағдайында жаңартылатын энергияны өндіру және сақтау үшін пайдаланылатын металдардың негізгі түрлеріне сұраныстың бұрын-соңды болмаған өсуіне ықпал етуі мүмкін.
- ✓ ХВҚ болжағандай, (i) энергияға көшу үшін аса маңызды металдардың жаһандық сұранысы/тұтынуы ұзақ мерзімді перспективада 2030 жылдарға дейін өседі (мыс - 2 есе); (ii) металдарға жаһандық сұраныс энергия тасымалдаушылардан жаңартылатын энергия көздеріне көшу үшін ірі бастапқы инвестициялардың қажеттілігіне байланысты 2030 жылға дейінгі кезеңде қарқынды өсетін болады, бұл, өз кезегінде, 2030 жылдарға дейін металдарға жоғары сұранысты болжайды.

Жауапкершілікті шектеу және ақпаратты ашу туралы ескертпе

Осы есепті (бұдан әрі - «Есеп») "Verny Capital" ЖШС Нарықты зерттеу жөніндегі инвестициялық командасы (бұдан әрі - "зерттеу тобы") дайындады. Зерттеу тобы осы Есепте көрсетілген барлық пікірлер зерттеу тобының жеке кәсіби пікірін көрсететінін растайды. Есеп зерттеу тобы сенімді деп санайтын ақпарат көздерінен алынған ақпарат пен әдістемелерге негізделді, сонымен қатар тәуелсіз бағалаудан өтпеген қоғамдық және басқа да деректер қолданылды. Есеп барынша шынайы болу мақсатын көздейтініне қарамастан, зерттеу тобы және/немесе "Verny Capital" ЖШС кез келген қолданылатын құқыққа сәйкес, тікелей немесе жанама, Есептегі ақпараттың дәлдігіне немесе толықтығына қатысты ешқандай кепілдіктер бермейді және ешқандай куәландырулар жасамайды, тиісінше осы Есепті дәл және толық деп санамау керек. Зерттеу тобы және/немесе "Verny Capital" ЖШС олардың деликт, шарт нәтижесінде немесе керісінше жағдайда Есеппен не ондағы кез келген мәлімдемемен байланысты тартылуы мүмкін өзге тәсілмен туындауынан тәуелсіз кез келген қолданылатын құқыққа сәйкес кез келген жауапкершілікті тікелей шектейді және одан бас тартады. Бұдан басқа, болжамды мәлімдемелер Есеп күніне ғана жарамды. Зерттеу тобы және/немесе "Verny Capital" ЖШС осындай ақпарат ескіруі немесе дәл болмауы мүмкін екеніне қарамастан, Есеп күнінен кейін осы Есепті немесе оның мазмұнын жаңарту бойынша міндеттемелерді өзіне алмайды. Жоғарыда айтылғандарға қарамастан, Зерттеу тобы Есептегі ақпаратты алдын ала ескертусіз кез келген уақытта өзгерте алады.

Зерттеу тобы да, "Verny Capital" ЖШС-да, оның кез келген лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері де Есептегі ақпаратты пайдалану нәтижесінде, Есепте болуы мүмкін немесе Есепте бар ақпаратты пайдалану және/немесе одан әрі тарату, жариялау немесе өзге де ашу нәтижесінде өзгеше түрде туындауы мүмкін ақпараттағы қандай да бір дәлсіздіктер, қателер немесе олқылықтар нәтижесінде туындауы мүмкін қандай да бір залалдар немесе шығындар үшін жауапты болмайды. Есепте кез келген ақпаратты пайдалану тек оқырманның қалауы және тәуекелі бойынша жүзеге асырылады. Есепті алу және оны зерттеуді жалғастыру жоғарыда айтылғандармен келісу және қарсы қабылдау болып табылады.

Осы Есеп тек жалпы ақпараттық мақсаттарға арналған. "Verny Capital" ЖШС Есеп кез келген қолданылатын құқыққа сәйкес кез келген юрисдикциядағы кез келген активтерді немесе бағалы қағаздарды сатып алу немесе сату туралы оферта жасауға оферта немесе кез келген тұлғаға шақыру болып табылмайды және түсіндірілмеуі тиіс деп мәлімдейді. Есеп және ондағы кез келген материалдар, басқалармен қатар, инвестициялық немесе кез келген басқа шешімдер қабылдауды қоса алғанда, ешқандай мақсаттар үшін пайдаланылмауы тиіс.

Осы Есептің ешбір бөлігі "Verny Capital" ЖШС алдын ала жазбаша келісімінсіз кез келген құралдармен көшіріле, жариялана, пайдаланыла немесе кез келген нысанда қайталана алмайды немесе таратыла алмайды. Бұдан басқа, "Verny Capital" ЖШС эмиссия проспектілеріне, бастапқы жария орналастыру материалдарына немесе қаржылық бақылау органдарына немесе кез келген юрисдикциядағы өзге органдарға немесе солардың негізінде кез келген инвестициялық немесе басқа шешімдер қабылдануы мүмкін кез келген жария материалдарға берілетін басқа да құжаттарға сілтеме жасау, қосу немесе басқаша жолмен Есептің кез келген бөлігін пайдалануға үзілді-кесілді тыйым салады.